

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 171/2521

กองมรดก นางปรุง ชื่นรักดีโจทก์ กรมสรรพากร กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 111, ป.รัชฎากร มาตรา 57 ทวิ, ป.รัชฎากร มาตรา 19, ป.รัชฎากร มาตรา 20

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อกองมรดกโจทก์ยังมีได้แบ่งปันกันระหว่างทายาทเงินค่าเช่าที่ได้รับจากผู้เช่าทรัพย์สินของกองมรดกย่อมเป็นของกองมรดก เพราะเป็นดอกผลนิติบัญญัติ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 111 ซึ่งจำต้องนำไปแบ่งปันกันระหว่างทายาทต่อมาภายหลังแม้ตามพินัยกรรมระบุให้แบ่งเงินค่าเช่าแก่ทายาท 3 คน และผู้จัดเก็บผลประโยชน์ของกองมรดกได้แบ่งค่าเช่าที่เก็บได้มาให้แก่ทายาทไปตามพินัยกรรมแล้วก็ทำให้เงินค่าเช่านั้นตกได้แก่ทายาท 3 คนนั้นทันทีไม่กรณีเข้าตามประมวลรัชฎากร มาตรา 57 ทวิ วรรคสอง ซึ่งผู้จัดการมรดกหรือทายาท หรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดกแล้วแต่กรณี มีหนังสือต้องยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเงินได้ในชื่อกองมรดก ผู้ตาย โจทก์ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเงินได้ประจำปี พ.ศ.2509 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2510 เจ้าพนักงานประเมินออกหมายเรียกโจทก์มาไต่สวนโจทก์ได้รับหมายเรียกวันที่ 24 เดือนเดียวกัน จึงเป็นการออกหมายเรียกตรวจสอบไต่สวนภายในเวลา 5 ปี นับแต่วันยื่นรายการเสียภาษีเงินได้ ต้องตามประมวลรัชฎากร มาตรา 19 แล้ว การที่เจ้าพนักงานประเมินมีหนังสือแจ้งการประเมินให้โจทก์เสียภาษีเงินได้เพิ่มเติมและเงินเพิ่มภาษีเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2515 ก็ชอบด้วยด้วยมาตรา 20 สิทธิเรียกร้องของกรมสรรพากรให้โจทก์ชำระเงินได้ประจำปี พ.ศ.2509 จึงไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า กองมรดกมีที่ดินและตลาดสด ในตลาดสดมีแผงลอยซึ่งให้ผู้อื่นเช่าเก็บค่าเช่าเป็นรายวัน โจทก์แบ่งผลประโยชน์ให้แก่ทายาทของเจ้ามรดกตามพินัยกรรม ซึ่งทายาทและกองมรดกต่างก็แยกกันยื่น และชำระภาษีเงินได้ตลอดมา ต่อมาจำเลยที่ 1 ได้มีหนังสือแจ้งให้โจทก์เสียภาษีเงินได้เกี่ยวกับตลาดสดดังกล่าว โจทก์เห็นว่าไม่ถูกต้องจึงอุทธรณ์ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ จึงขอให้ศาลพิพากษาว่าโจทก์ไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้ดังกล่าว จำเลยทั้งห้าให้การว่า การประเมินของเจ้าพนักงาน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ชอบแล้ว ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ที่โจทก์ฎีกาว่าเงินค่าเช่าแผงลอยเป็นรายได้จากทรัพย์สินที่เกิดหลังวันทำพินัยกรรม จึงต้องตกได้แก่นายอรุณ นายชาญ และนายจิตต์ ตามพินัยกรรมเอกสารหมาย จ.25 ข้อ 6 กองมรดกโจทก์จึงไม่ต้องยื่นแบบรายการเสียภาษีนั้น เห็นว่านายจิตต์และนายชาญผู้จัดการมรดกรายนี้เบิกความเป็นพยานโจทก์ไว้ชัดว่า กองมรดกโจทก์ยังมีได้แบ่งปันกันระหว่างทายาท ฉะนั้นเงินค่าเช่าที่ได้รับจากผู้เช่าแผงลอยอันเป็นทรัพย์สินของกองมรดก โจทก์ย่อมเป็นของกองมรดกโจทก์ เพราะเป็นดอกผลนิติบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 111 ซึ่งจำต้องนำไปแบ่งปันกันระหว่างทายาทต่อมาภายหลังทำให้เงินค่าเช่าแผงลอยตกได้แก่นายอรุณ นายชาญและนายจิตต์ตามพินัยกรรมข้อ 6 ตามส่วนแบ่งที่ดังที่โจทก์ฎีกาไม่ เมื่อกองมรดกรายนี้ยังมีได้แบ่ง กรณีเข้าตามประมวลรัชฎากร มาตรา 57 ทวิ วรรค 2 ซึ่งบัญญัติให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินมรดก

แล้วแต่กรณี มีหน้าที่จะต้องยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเงินได้ในชื่อกรมรดกผู้ตาย ฎีกา
โจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นโจทก์ฎีกาว่า จำเลยประเมินเรียกเก็บภาษีในปี พ.ศ. 2509 เกินกว่า 5 ปีแล้ว จึง
ขาดอายุความที่จะเรียกร้องให้ชำระค่าภาษีนั้น เห็นว่า โจทก์ได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี
ประจำปี พ.ศ. 2509 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2510 แต่เจ้าพนักงานประเมินของจำเลยที่ 1 มี
เหตุอันควรเชื่อว่าจะไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ดังที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร
มาตรา 19 เจ้าพนักงานประเมินจึงได้ออกหมายเรียกลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2515 ให้นายจิตต์
ผู้จัดการมรดกโจทก์มาไต่สวน นายจิตต์ได้รับหมายเรียกดังกล่าวเมื่อวันที่ 24 เดือนเดียวกัน เห็นได้
ว่าเจ้าพนักงานประเมินได้ออกหมายเรียกตรวจสอบไต่สวนภายในเวลา 5 ปีนับแต่วันที่ 27
กุมภาพันธ์ 2510 ที่โจทก์ยื่นรายการเสียภาษีประจำปี พ.ศ. 2509 ถูกต้องตาม
ประมวลรัษฎากร มาตรา 19 แล้ว ที่เจ้าพนักงานประเมินของจำเลยที่ 1 มีหนังสือแจ้งประเมินให้
โจทก์เสียภาษีเงินได้เพิ่มเติม และเงินเพิ่มภาษีเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2515 ก็เป็นการชอบด้วย
ประมวลรัษฎากร มาตรา 20 แล้ว สิทธิเรียกร้องให้ชำระภาษีเงินได้ประจำปี พ.ศ. 2509
ของจำเลยที่ 1 ขาดอายุความดังข้อฎีกาของโจทก์ไม่ ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้นพิพากษายืน

องค์คณะ

ไพโรจน์ ไวกาสี · ชุ่ม สุนทรชัย · กุศล บุญยืน

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/171/2521>